

Ruotu #15	Kåskensari
	Ylivieska

Sotilastorppa sijaitsi Ylivieskassa 35 km rantatieltä ja 5 km Ylivieskan kappelilta. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#27 Niemilä Johan Pährss	Ylivieska
#42 Kippola dito Johan	Ylivieska
#26 Niemilä Joseph Matss	Ylivieska
#30 Ojanperä Pähr Pährss	Ylivieska

Vuoden 1752 katselmuksessa todettiin, että tupa oli painunut maahan, minkä takia se piti nostaa nurkkakivien päälle ja uusia alin hirsikerta: Samalla takka tuli vahvistaa muuriraidoin ja korjata rikkoutuneet kahdeksan ikkunaruuua, uusia viisi lattialankkua ja hankkia oveen uusi avain. Ulkorakennusten oviin tuli hankkia saranat sekä aittaan uudet rappuset, navetan katolle painopuut ja ladon katolle uudet malkapuut. Ruotu oli kaivanut torpalle kaivon, sillä joelle oli hieman matkaa. Ruotu oli antanut sotilaille vuosittain viljansiemenet. Pähr Ojanperän tuli raivata vielä lisää peltoa, mutta muut olivat tehneet jo yli määrään. Ojat olivat kunnossa, mutta aidat piti kunnostaa. Talolliset olivat raivanneet takamailta riittävästi heinäniittyjä.

Vuoden 1779 katselmuksessa tuvassa piti korjata yksi ikkunaruuu ja tehdä kaksi uutta ikkunaa. Takka ja uuni sekä lattia takan edessä piti korjata. Ladon katolle tuli laittaa uudet malkapuut ja lattia tuli korjata.

Vuoden 1782 katselmuksessa tuvan katto tarvitsi uudet malkapuut ja lato uudet aluspuut ja sen katto tuli korjata. Tilallinen Pehr Kippalan tuli kaivaa uudet ojat raivaamiensa peltojen ympärille. Eric Anderss Niemelän tuli ylläpitää puolet omien ja sotilaan peltojen välillä olevasta aidasta. Ruodun tuli hankkia sotilaille riittävästi aidaksia ja aitatolppia, jotta hän voi korjata torpan aidat.

Vuoden 1791 katselmuksessa tupa tuli nostaa ja kengittää kahden hirsikerran korkeudelta ja tuvan oveen tuli hankkia uusi lukko. Myös navetta piti kengittää ja nurkat laudoittaa. Kaivo piti kunnostaa. Pellot ja niityt olivat kunnossa. Kunnostustyöt tuli tehdä yhden vuoden kuluessa 3 riikintaalerin 16 killingin sakon uhalla.

Johan Abramss Sund**1734–1741**

Johan on syntynyt Savossa noin vuonna 1706 tai mahdollisesti Pietarissa noin vuonna 1688. Hänet otettiin sotilaaksi 24.4.1724 entisen Pyhäjoen komppanian numerolle #54, mistä hänet siirrettiin vuonna 1734 tähän ruotuun. Hänet ylennettiin korpraaliksi 26.11.1741 ja siirrettiin ruotuun #26 (katso).

Johan Sund, vaimo **Anna Isaacsdr** s.?. Johanin viimeinen ehtoollismerkintä Ylivieskassa on tehty 24.6.1741, Annan 16.2.1744.

Lapset:

- Maria** s.?.?.1732, k.14.7.1742 Ylivieska,
- Johan** s.25.4.1735 Ylivieska,
- Elisabeth** s.12.4.1737 Ylivieska,
- Anna** s.18.10.1739 Ylivieska, k.15.7.1742 Ylivieska.

Johan Sund**1742–1742**

Johanin syntyperästä ei ole tietoa. Hänet otettiin sotilaaksi 24.4.1742. Hän kuoli jo 30.5.1742 (tai 6.8.1742). Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuonna 1742.

Kirkonkirjoissa ei tietoja.

Michel Sund

1743–1748

Michel on syntynyt noin vuonna 1722. Hänet otettiin sotilaaksi 28.9.1743. Luultavasti hän osallistui rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Hän oli linnoitustöissä kesän 1748, mutta hän kuoli ollessaan työkomennuksella 1.9.1748.

Michel Sund k. __.1748, naimisissa. Michel joutui maksamaan Ylivieskan kappelille 6.7.1746 kirkonkelloon kohdistuneesta ilkivallasta 1 taalerin 16 äyriä sakot. Lisäksi hän lahjoitti Ylivieskan kappelille 1 taalerin 26.12.1746. Ylivieskassa hän kävi viimeisen kerran ehtoollisella on 14.6.1747. Vuoden 1752 sotilastorppien katselmuspöytäkirjojen mukaan sotilas Sundin leski Anna oli rikkonut torpan #28 ikkunat sotilaan ollessa Helsingissä.

Johan Samuelss Sund

1749–1759

Johan on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1728. Hänet otettiin sotilaaksi 27.2.1749. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1749–51; ainakin vuonna 1749 Helsingin veistämöllä ja vuonna 1751 Kustaanmiekalla Suomenlinnassa. Hän osallistui Pommerin sotaan vuosina 1757–59. Hän jäi saksalaisten vangiksi Penemünden linnoituksella 12.4.1759. Hän palasi rykmenttiin 25.8.1759, mutta oli vielä marraskuussa sairaana Stralsundin sairaalassa. Hän kuoli Pommerissa 24.12.1759.

Johan Sund, ent. **Kåpackala**, s.4.11.1728 Ylivieska, k. __.1761 Pommeri (vanh. **Kåpackala Samuel Johanss** s. __.1700 ja **Brita Simonsdr** s.2.7.1704), vihitty 23.6.1754 Ylivieska **Margareta Jacobsdr Padingi**, ent. **Sipilä**, s.17.1.1732 Ylivieska, k.19.4.1796 Alavieska (vanh. **Sipilä** l. **Hintsala Jacob Bertilss** s.23.7.1701 Ylivieska ja **Brita Jöransdr Niemelä** s.6.10.1698 Ylivieska). Johanin ensimmäinen ehtoollismerkintä sotilaana on vuodelta 1749. Johanin äiti Brita asui torpassa ainakin vuosina 1757–62. Johan kuoli Pommerin sodassa. Johan lahjoitti Ylivieskan kappelille 1 taalerin 16 äyriä 25.12.1749. Margareta lahjoitti Ylivieskan kappelille 24 äyriä 6.7.1755 ja leskenä 24 äyriä 25.5.1760. Suomen asutuksen yleisluettelossa (SAY) Margareta on merkitty leskeksi jäätyään Ylivieskan Niemelään vuonna 1761. Margareta vihitty 2. avioonsa 12.12.1761 Ylivieska **Mats Jacobss Kijmamaa** s. __.1717, k.27.2.1766 Alavieska, vihitty 3. avioonsa 26.12.1770 Alavieska leski **Matts Anderss Forss**, myöh. **Somero**, s.28.1.1743, k.1.6.1808 Alavieska. Matts ja Margareta on merkitty itsellisiksi Alavieskassa ainakin vuosina 1784–94, jolloin molemmat olivat vaivaisia. He muuttivat poikansa Andersin kanssa talollisiksi Alavieskan Someroon vuoden 1796 tienoilla ja asuivat siellä vuoteen 1802.

Yhteiset lapset:

Brita s.1.7.1755 Ylivieska, k.1.7.1756 Ylivieska,

Maria s.28.2.1757 Ylivieska, vihitty 26.11.1790 Alavieska leski **Matts Anderss Ylivuotila** s.19.9.1748 (vanh. **Ylivuotila Anders Anderss** s.18.2.1725, k.16.4.1786 Alavieska ja **Carin Mattsdr** s.7.10.1723, k.8.3.1787 Alavieska),

Marian avioton lapsi **Jacob Henricss Junnickalan** kanssa:

Elisabeth s.12.9.1779 Kalajoki,

Lapsi Margetan 2. aviosta:

Petrus/Pehr s.6.1.1765 Alavieska, k.24.9.1841 Alavieska, vihitty 1. avioon 12.4.1792 Alavieska **Valborg Johansdr Kangahan** s.24.12.1772 Alavieska, k.29.1.1798 Alavieska (vanh. **Kangas Johan Ericss** s.28.5.1738 Alavieska ja **Susanna Mattsdr Perälä** s.16.1.1741 Oulainen), vihitty 2. avioon 29.10.1798 Alavieska **Margaretha Mattsdr Frisk** s.6.12.1773 Sievi (RK myös: s.12.6.1773), k.1.6.1854 Alavieska (vanh. **Frisk Matts Bertilss** s.3.2.1742 Kalajoki (jonka isä sotilas #58 **Bertil Törnval** s. __.1798) ja **Walborg Mattsdr Typpö** s.1.5.1745 Kalajoki). Petrus ja Margaretha olivat uudistilallisina Alavieskassa Taluskylän Kytökankaalla ja talollisina Taluskylän Hietelassa.

Lapset 1.aviosta:

Johannes s.17.6.1794 Alavieska (Kangahan), vihitty 28.11.1819 Merijärvi **Anna Mattsdr Haarala** s.19.4.1796 Merijärvi (vanh. **Haarala**, ent. **Salo, Matts Jöranss** s.20.3.1766 Pyhäjoki ja **Brita Jacobsdr** s.25.9.1752). Johan meni Merijärvelle vuonna 1814,
Matthias s.21.8.1796 Alavieska (Kangahan), vihitty 3.6.1816 Alavieska **Susanna Eriksdr Berg** s.____.1798,

Lapset 2.aviosta:

Margareta s.19.9.1800 Alavieska (Kytäkangas), k.2.3.1801 Alavieska,
Lisa s.5.1.1802 Alavieska (Kytälä), vihitty 31.10.1822 Alavieska **Jacob Anderss Hemmilä** s.25.7.1800 Alavieska (vanh. **Hemmilä**, ent. **Kähtävä, Anders Nilss** s.4.10.1769 ja **Carin Ericss Hemmilä**, ent. **Anias**, s.5.10.1754 Alavieska (RK: s.5.11.1754)),
Greta s.18.1.1804 Alavieska (Kytökangas) (RK: s.19.1.1804 = kastepäivä),
Pehr s.23.2.1806 Alavieska (Kytökangas) (RK: s.24.2.1805 ja s.25.2.1805), vihitty 21.12.1829 Alavieska **Lisa Mattsdr Härö** s.13.9.1802 Merijärvi (vanh. **Härölä**, ent. **Salo, Matts Pehrss** s.22.1.1774 Pyhäjoki (RK: s.22.11.1774) ja **Beata Mattsdr Heikkilä**, ent. **Härö**, s.9.3.1778 Pyhäjoki),
Laurentius s.14.8.1808 Alavieska (Kytökangas), vihitty 19.12.1839 Alavieska **Anna Mattsdr Höjer** s.25.8.1812,
Britha Stina s.17.5.1810 Alavieska (Hjetala) (RK: s.7.8.1810), vihitty 21.4.1839 Alavieska **Matts Anderss Hannula**, ent. **Kytökangas**, s.14.2.1813 Alavieska (vanh. **Kytökangas**, ent. **Hannula, Anders Didrikss** s.29.5.1775 Alavieska ja **Lena Johansdr Jussila**, ent. **Pijkfelt**, s.11.10.1772 Pyhäjoki (jonka isä sotilas #61 **Johan Johanss Pijkfelt** s.19.5.1742)),
Ephraim s.12.3.1814 Alavieska (Hjetala), k.9.1.1815 Alavieska,
Ephraim s.4.2.1816 Alavieska (Hjetala), k.9.4.1816 Alavieska,
Aron s.22.1.1820 Alavieska (Hietala), k.1.3.1820 Alavieska,

Lapset Margetan 3.aviosta:

Mathias s.10.4.1771 Alavieska, k.10.6.1771 Alavieska,
Andreas s.6.8.1772 Alavieska (RK myös: s.6.8.1774), vihitty 5.12.1796 Alavieska **Anna Mattsdr Sammalkangas** s.10.1.1775 Alavieska (vanh. **Sammalkangas**, ent. **Antila, Matts Anderss** s.____.1748 ja **Maria Henricsdr Antila** s.22.12.1751 Alavieska). He asuivat Alavieskan Somerolla vuoteen 1802, jolloin muuttivat Taluskylän Kytökankaalle.

Lapset:

Maria s.26.2.1798 Alavieska,
Anna s.11.12.1799 Alavieska,
Caisa Greta s.29.5.1802 Alavieska,
Matthias s.29.12.1803 Alavieska (Kytökangas),

Johannes/Johan s.27.6.1775 Alavieska, k.9.5.1855 Alavieska, vihitty 15.12.1795 Alavieska **Maria Johansdr Kodis** s.6.9.1769 Alavieska, k.21.4.1844 Alavieska (isä **Kodis Johan Johanss** s.29.5.1735 Alavieska). He asuivat Alavieskan Somerolla, Kodiksessa sekä vuosina 1809–24 Koutosessa, vuosina 1825–31 Pirtti-Havistossa ja vuosina 1832–38 Kytölä/Kytökankaalla.

Lapset:

Thomas s.13.4.1796 Alavieska, vihitty 20.12.1816 Alavieska **Maria Mattsdr Nauha** s.24.6.1793 Kalajoki (vanh. **Nauha Matts Jacobss** s.5.2.1764 ja **Brita Michelsdr** s.____.1764),
Matthias s.18.10.1797 Alavieska, k.27.9.1858 Alavieska, vihitty 1.avioon 22.12.1817 Alavieska **Catharina Mattsdr Koutoinen** s.18.5.1790 Alavieska, k.20.5.1838 Alavieska (vanh. **Koutoinen Matts Johanss** s.11.1.1761 ja **Carin Mattsdr Talus** s.21.5.1759 Alavieska), vihitty 2.avioon 29.11.1840 Alavieska **Lisa Eriksdr Talus/Takalo** s.17.11.1809 Alavieska (vanh. **Talus/Takalo Erich Michelss** s.24.7.1767 Alavieska ja **Maria**

- Eliasdr** s.7.12.1770). He asuivat Alavieskan Koutosessa vuoteen 1822 ja sen jälkeen Alavieskan Taluksessa,
Anna Margareta s.20.12.1799 Alavieska, k.15.6.1803 Alavieska,
Johannes s.23.9.1802 Alavieska,
Maria s.16.11.1804 Alavieska, vihitty 18.12.1836 Kalajoki **Matts Mattss Sijpola** s.3.1.1806. Maria meni Kalajoelle vuonna 1822, palasi Alavieskaan ja meni taas 1834 Kalajoelle,
Gustaf s.24.10.1807 Alavieska, vihitty 18.12.1835 Alavieska **Maria Andersdr Kytölä/Hannula** s.5.4.1816 Alavieska (vanh. **Kytökangas**, ent. **Hannula**, **Anders Didrikss** s.29.5.1775 Alavieska ja **Lena Johansdr Jussila**, ent. **Pijkfelt**, s.11.10.1772 Pyhäjoki (jonka isä sotilas #61 **Johan Johanss Pijkfelt** s.19.5.1742)),
Elisabeth s.7.1.1811 Alavieska, vihitty 18.12.1835 Alavieska leski **Johan Hinrik Johanss Käändä** s.4.4.1814 Alavieska (vanh. **Käändä Henric Johanss** s.12.1.1787 ja **Britha Andersdr** s.13.5.1790),
Eva s.29.5.1814 Alavieska (Koutonen), vihitty 20.12.1840 Kalajoki **Thomas Nilss Undinen** s.26.11.1818 Kalajoki (vanh. **Undinen**, ent. **Alajoki**, **Nils Thomass** s.1794 ja **Anna Henricsdr Juoppo** s.7.3.1795 Lohtaja). Eva meni Kalajoelle vuonna 1833.

Anders Sund

1760–1788

Anders on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1734. Hän oli 171 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 28.3.1760. Hän oli vuonna 1788 mukana Kustaa III:n sodan alkuvaiheessa palvelen saaristolaiivastossa tykkisluupilla No22. Ilmeisesti hän sairastui pian, sillä hän kuoli Suomenlinnassa 9.7.1788.

Anders Anderss Sund, ent. **Ollila**, s.13.1.1732, vihitty 23.12.1754 Ylivieska **Beata Simonsdr Helala/Mattila** s.13.3.1718 Ylivieska (vanh. **Mattila Simon** s.1.1.1674 ja **Beata Mattzdr** s.1.1.1684). Anders tuli 15-vuotiaana varamieheksi (soldatpoiken) Ylivieskan Ollilaan vuonna 1748. Hän oli varamies myös vihittäessä. Rippikirjan mukaan Anders ja Beata asuivat Ylivieskan Ollilassa ainakin vuosina 1753–63. Tämän jälkeen Anders on merkitty sotilaaksi. Anders lahjoitti Ylivieskan kappelille 1 taalerin 26.5.1760 ja 13.5.1764. Andersin perunkirjoituksen yhteydessä lahjoitettiin kirkon köyhäinkassaan 6 runstykkiä. Heillä ei ollut lapsia. Andersin veljen tytär **Maria** s.1.3.1756 asui heidän luonaan vuoteen 1777.

Jacob Jöranss Sund

1789–1808

Jacob on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1767. Hän oli 167 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 9.3.1789. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1789–90. Keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalle Joensuuhun. Ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savossa ja kesällä 1790 rykmentin sotatoimiin Savonlinnan seudulla. Hän oli linnoitustöissä Hankoniemessä vuonna 1795. Vuonna 1804 hänen todettiin käyttävän yhä vanhan mallista sotilasasua. Rippikirjan mukaan hän kuoli kentällä vuonna 1808, joten ilmeisesti hän oli mukana Suomen sodassa. Hänen leskelleen **Maria Johansdr**:lle myönnettiin 4.9.1824 entisten sotilaiden ja sotaleskien eläkerahastosta 5.luokan, eli 8 ruplan, eläke, jota hän nautti vuoteen 1860. Tuolloin hän sai myös 5 ruplan hautausavustuksen.

Jacob Jöranss Sund, ent. **Koskela**, s.11.6.1767 Ylivieska (RK/Ylivieska myös: s.13.1.1767, k.1.1.1808 taistelukentällä (vanh. mahdollisesti: *itsellinen Koskela Jöran Ericsson* s.23.4.1695 ja **Sophia Jacobsdr Männistö** s.1.1.1729), vihitty 6.1.1794 Ylivieska **Maria Johansdr Järvelä** s.1.1.1771 (RK/Lohtaja: 2.3.1770), k.1.1.1860 Ylivieska (vanh. **Järvelä**, ent. **Passoja/Norppa/Tunala**, **Johan Mattss** s.12.8.1735 *Kälviä*, k.23.11.1809 Ylivieska ja **Lisa Josephsdr Klapuri** s.22.10.1734 *Kälviä* (RK/Ylivieska myös: s.21.11.1734), k.16.4.1805 Ylivieska). Jacob lahjoitti Ylivieskan kappelille 16 killinkä 10.10.1790 ja 8 killinkä 1.11.1795. Tuolloin hän oli vielä sotilas. Rippikirjassa Maria lapsineen on merkitty sotilaan leskeksi vuoden 1808 jälkeen. **Marian vanhemmat Johan ja Lisa** asuivat mm. *Kälviän Tuunalassa* 1755–57, *Kälviän Klapurissa* 1758–67,

Kokkolan msrk Kirilahden Lillkälässä 1767–69, Kannuksen Kattilakoskella 1774–70, Lohtajalla Hillilän Sämpilässä 1779. Vuonna 1784 he tulivat Ylivieskan Rahkolaan ja asuivat myöhemmin Järvelässä.

Jacobin ja **Beata Josephsdr Mattilan**, s.28.7.1753 Ylivieska, avioton lapsi (Jacob tuolloin varamies):

Jacobus s.11.1.1787 Ylivieska.

Jacobin ja Marian lapset:

Johannes s.29.9.1794 Ylivieska, k.21.4.1812 Ylivieska,

Jacobus s.8.9.1797 Ylivieska, vihitty 11.4.1821 Ylivieska leski **Kristina/Stina Johansdr Hjeltala**, ent. **Pystö**, s.3.6.1778 (ilmeisesti: s.28.5.1779 Kalajoki, jolloin vanh. **Pystö Johan Johanss** s.~.1735 ja **Maria Pehrsdr Pyöstö** s.27.7.1740). Stina vihitty 1.avioonsa 27.11.1800 Alavieska **Matts Jacobss Kändä** s.~.1774, k.23.4.1819 Ylivieska. Stina ja Matts asuivat ensin Alavieskan Käännällä ja muuttivat uudistilallisiksi Ylivieskan Hietalaan vuoden 1810 jälkeen. Jacob ja Stina jatkoivat uudistilallisina Ylivieskan Hietalassa.

Stinan ja Mattsin lapset:

Elisabeth s.12.8.1801 Alavieska (Kändä) (RK: s.10.8.1801), k.8.1.1802 Alavieska,

Jacob s.5.12.1803 Alavieska (Kändä) (RK/Ylivieska: s.6.8.1803), vihitty 25.3.1828 Ylivieska **Caisa Mattsdr** s.18.1.1801,

Matts s.15.3.1810 Alavieska, vihitty 1.12.1833 Ylivieska **Caisa Ericssdr Hannula** s.27.5.1801 Ylivieska (vanh. **Hannula Eric Bertillss** s.16.12.1770 Ylivieska ja **Susanna Jacobsdr Autio** s.25.2.1772),

Maria s.15.3.1810 Alavieska, k.pienenä,

Stinan ja Jacobin lapset:

Maria s.18.2.1822 Ylivieska, k.26.1.1826 Ylivieska,

Kristina s.2.2.1824 Ylivieska, vihitty 3.12.1844 Ylivieska **Jacob Anderss Ohtamaa** s.18.8.1817 Ylivieska (vanh. **Ohtamaa Anders Anderss** s.15.12.1779 ja **Maria Simonsdr Lehtisaari** s.~.1793),

Elisabeth s.13.10.1799 Ylivieska, vihitty 19.4.1824 Ylivieska **Mats Erikss Martinmäki** s.4.4.1798 Pyhäjoki (vanh. **Martinmäki**, ent. **Feijersten**, **Erik Carlss** s.4.11.1764 Pyhäjoki ja **Lisa Lucasdr** s.1.11.1761). Mats tuli Ylivieskaan vuonna 1820,

Maria s.25.1.1801 Ylivieska, k.8.10.1801 Ylivieska,

Catharina/Carin s.25.1.1801 Ylivieska, vihitty 6.11.1825 Ylivieska **Matts Johanss Sabell** s.4.9.1800 Alavieska (vanh. sotilas #30 **Sabel Johan** s.25.6.1774 ja **Anna Jacobsdr Mänistö** s.12.9.1763). Katso ruotu #30,

Anna s.5.5.1803 Ylivieska,

Beata s.2.12.1805 Ylivieska, vihitty 26.6.1836 Ylivieska leski **Pehr Henrikss Kiuru** s.8.3.1800 Sievi (RK: s.8.7.1800) (vanh. Pyhäjoen komppanian sotilas #45 **Höök**, myöh. **Kiuru, Henric Fredricss** s.23.12.1754 ja **Britha Perhsdr** s.24.12.1763). Pehrin 1.puoliso **Sophia Malin Mattsdr Jussinpecka** s.20.10.1799 Sievi, k.1.10.1828 (vanh. **Jussinpecka Maths Pählss** s.3.11.1764 Sievi (RK: s.11.3.1764) ja **Britha Henricsdr Haicola** s.11.5.1766 Sievi). Katso ruotu #45.

Jöran s.27.9.1808 Ylivieska.

Isaac Sund

1808–1809

Isaacin syntyperästä ja palveluksen alkamisesta ei ole tietoa. Hän osallistui Suomen sotaan vuosina 1808–09. II kenttäpataljoonan palkkarästiluettelon mukaan hän kuoli 31.1.1809. Hänellä jäi palkka saamatta joulukuun 1808 ja tammikuun 1809 väliseltä ajalta. Vuonna 1812 kyseinen palkkarästi, 1 riikintaaleri 42 killinkiä, määrättiin maksettavaksi annetun valtakirjan mukaan.

Kirkonkirjoissa ei tietoja.